

वा० रा०

॥१९८॥

उक्तायालोकस्थितेः प्रकृतोपयोगमाह ॥ एवमिति ॥ पितृपैतामहैः वृद्धिरार्थी ॥ पैतृपितामहैरित्यर्थः ॥ पितृपैतामहइतिपाठे तत्संबंधीमार्गइत्यर्थः ॥ ध्रुवः अवश्यंप्राप्यः ॥ यस्यमार्गस्य व्यतिक्रमोलंघनंनास्ति तमापन्नः स्वयमपितंप्राप्तः पित्रादीन्कथंशोचेत् ॥ ३० ॥ स्रोतसोवा गंगादिप्रवाहस्येवानिवर्तिनः प्रत्यावृत्तिरहितस्यपतमानस्यगच्छतो वयसः नाशंदृष्ट्वेतिशेषः ॥ आत्मा सुखे तत्साधनेधर्मे नियोक्तव्यः ॥ कुतःयतःप्रजाःसुखभाजःसुखसाधनाभिनिमित्तजन्मभाजः स्मृताः ॥ ३१ ॥ यदेवमतोधर्मात्मेति ॥ उपसं हरति नसइति ॥ सतांसत्कृतः सद्भिः पूज्यमानः ॥ ३२ ॥ ब्रह्मलोकविहारिणीं तल्लोकेविहारार्हं देवीमृद्धिं देवसंबंधिनीं तपआदिसमृद्धिं ॥ ३३ ॥ श्रुतवानधीतात्मविद्यः ॥ तद्वि

एवंपूर्वैर्गतोमार्गःपितृपैतामहैर्ध्रुवः ॥ तमापन्नःकथंशोचेद्यस्यनास्तिव्यतिक्रमः ॥ ३० ॥ वयसःपतमानस्यस्रोतसोवानिवर्तिनः ॥ आत्मासुखेनियोक्तव्यःसुखभाजःप्रजाःस्मृताः ॥ ३१ ॥ धर्मात्मासुश्रुभैःकृत्स्नैःक्रतुभिश्चाप्तदक्षिणैः ॥ सनशोच्यःपितातातस्वर्गतः सत्कृतःसतां ॥ ३२ ॥ सजीर्णमानुषंदेहंपरित्यज्यपिताहिनः ॥ देवीमृद्धिमनुप्राप्तोब्रह्मलोकविहारिणीं ॥ ३३ ॥ तंतुनैवंविधःकश्चित्प्रा ज्ञःशोचितुमर्हति ॥ त्वद्विधोमद्विधश्चापिश्रुतवान्बुद्धिमत्तरः ॥ ३४ ॥ एतेबहुविधाःशोकाविलापरुदितेतदा ॥ वर्जनीयाहिर्धारेणसर्वा वस्यासुधीमता ॥ ३५ ॥ सस्वस्योभवमाशोकोयात्वाचावसतांपुरीं ॥ तयापित्रानियुक्तोसिवशिनावदतांवर ॥ ३६ ॥ यत्राहमपिते नैवनियुक्तःपुण्यकर्मणा ॥ तत्रैवाहंकरिष्यामिपितुरार्यस्यशासनं ॥ ३७ ॥ नमयाशासनंतस्यत्यक्तुंन्याय्यमरिंदम ॥ सत्वयापिसदा मान्यःसर्वैबंधुःसनःपिता ॥ ३८ ॥

धोयद्विधश्चासीतिपाठेश्रुतवान्बुद्धिमत्तरश्च यद्विधोसितद्विधोभवान्नशोचितुमर्हतीत्यर्थइतितीर्थः ॥ ब्रह्मलो कंप्राप्तस्यात्यंतशोकोनुचितइतिभावः ॥ ३४ ॥ बहुविधादशरथमरणमद्विवासनादिविषयभेदेनबहुप्रकाराः शोकोमानसः विलापरुदितेतत्कार्यं ॥ ३५ ॥ स्वस्थः शोकरहि तः माशोकस्त्वांपरिभवत्वितिशेषः ॥ यात्वा गत्वा तांपुरीमयोध्यामाबस ॥ कुतएवंवियोगस्तत्राह ॥ तथेति ॥ वशिना सत्यवशवता सत्याधीनत्ववता ॥ ३६ ॥ यत्रयस्मिन्क ल्ये तत्रैव प्रवृत्तःसन्नितिशेषः ॥ ३७ ॥ त्यागस्यान्याय्यत्वेहेतुः ॥ सदामान्यइत्यादि ॥ ३८ ॥

अ० कां०

॥१९८॥